

Rimnada sistematica da dretg communal dalla Vischernaunca da Sagogn

Nummera **7100.01**

Tetel **Lescha d'aua e canalisaziun**

Ediziun Revisiun dils 16.12.2014
 Revisiun dils 28.02.2013
 Revisiun dils 27.11.2000
 Ediziun dils 30.04.1982

Remplazza regulativ d'aua dils 27.03.1971 e reglement da
canalisaziun dils 20.06.1970

Valeivel 16.12.2014

Remarcas preliminaras

Ord motivs da simplificaziun serefereschan indicaziuns da persunas, funcziuns e mistregns en questa publicaziun uffiziala mintgamai sin tuttas schlatteinas, expriu sch'igl ei stipulau explicit zatgei auter.

Davosa correctura informala 10.03.2024 tras Thomas Candrian

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas	3
II. Colligiament da schischoms	6
A. Obligaziun da colligiament	6
B. Colligiament	7
C. Manteniment	8
III. Provediment d'aua en spezial	10
A. En general	10
B. Retratga d'aua	10
C. Prescripziuns tecnicas	11
D. Hidrants	14
E. Fontaunas publicas	14
F. Provediment d'aua privat	15
IV. Dismessa d'aua tschuffa en spezial	15
A. Sort dallas auas tschuffas e deflusiuun	15
B. Prescripziuns da baghegiar e da menaschi	18
V. Procedura da dar lubentscha	20
VI. Finanziaziun	22
A. En general	22
B. Contribuziun da colligiazion: En general	22
C. Contribuziun da colligiazion: tariffa dallas contribuziuns	24
D. Contribuziun da colligiazion: incasso dallas contribuziuns	25
E. Contribuziuns da diever	26
VII. Execuziun e dretg legal	27
VIII. Disposiziuns finalas	28

I. **DISPOSIZIUNS GENERALAS**

Applicaziun**Art. 1**

¹ Quei regulativ vala per gl'entir territori dalla vischnaunca. Plinavon vegn el applicaus per schischoms ordeifer il territori communal ils quals ein ni vegnan colligai alla canalisaziun ni aquaduct dalla vischnaunca.

² La subordinaziun al present regulativ ei da normar cun la vischnaunca tras contract.

³ La suprastanza sa exclauder l'applicaziun per schischoms che san vegnir colligai directamein cun las lingias d'ina vischnaunca vischinonta aschilunsch che la subordinaziun da quels ein cumpigliai legaimein en las prescripziuns dalla vischnaunca vischinonta.

**Camp
d'applicaziun****Art. 2**

¹ Quest regulativ vegn applicaus per l'erecziun, extensiun, miada e per il manteniment dallas lingias d'aua e da deflusun dils implorts annex.

² Per implorts d'aua e canalisaziun che vegnan baghegjai ed eregi en rama d'in plan da quartier, valan las prescripziuns dalla lescha da baghegjar per il plan da quartier. Schilunsch che prescripziuns spezialas mauncan, ein las prescripziuns da quei regulativ era d'obsevar ella procedura dil plan da quartier.

**Classificaziun dils
implorts d'aua e
canalisaziun****Art. 3**

¹ Ils implorts d'aua e canalisaziun vegnan classificai tenor ils possesurs en implorts publics e privats. Tier ils implorts d'aua e canalisaziun saudan tuti implorts eregi dalla vischnaunca ni dall'assoziazion serenera dalla Foppa tenor il plan d'avvertura general sco era implorts eregi en rama da plans da quartier

² Implonts da deflusiu privats ein colligaziuns cun la casa, lingias vitier la casa, lingias egl intern da baghetgs sco lingias d'aua jastra eregidas da privats, sereneras singulas, zavraders etc.

**Erecziun e
menaschi dils
implonts d'aua e
canalisaziun**

Art. 4

¹ Erecziun e menaschi dils implonts d'aua e canalisaziun ein en principi, cun exepziun dils implonts dall'Assoziazun serenera dalla Foppa, caussa dalla vischnaunca. Resalvau resta l'erecziun ni finanziazion prematura d'implonts dalla secund'etappa tras possessurs da schischom interessai (art. 75 LB).

**Dretg da traversar
e scamond da
baghegiar**

Art. 5

¹ Conducts publics vegnan eregi ton sco pusseivel en areal da vias, ni dadens las lingias da baghegiar lubidas, ni da distanzas da confins.

² Ils proprietaris da schischom ein obligai da vertir la traversada e dislocaziun da lingias publicas, tureras, hidrants etc. sin lur terren.

³ Semidan ils basegns dil toc terren engraviau, sto la vischnaunca supreender ils cuosts per dislocar la lingia, aschilunsch ch'igl ei buca vegniu fatg in'autra entelgientscha il mument dalla cessiun dil dretg da traversada.

⁴ Sin tutt trasses dils conducts communals e distanza da 2 m da mintga vart astgan negins baghetgs ed implonts privats vegnir eregi. L'instanza da baghegiar sa far exepziuns sch'igl ei segir che las controllas e reparaturas vid las lingias vegnan buca impedidas ni pli caras. Eventuals cuosts carschi ein da metter a quen a tal che retscheiva ina lubientscha exepziunala. L'obligaziun da supreender ils cuosts suplementaris ei da menziunar ella lubientscha exepziunala.

⁵ Dretgs publics da traversar cun conducts tenor determinaziun legala sto la suprastonza schar purtar el cudisch funsil dalla vischnaunca.

**Implonts privats
d'aua e
canalisaziun****Art. 6**

¹ Implonts d'aua e canalisaziun ein d'eregier dils proprietaris da schischom tenor las prescripziuns dalla vischnaunca. La suprastonza decida principalmein il punct da colligiazun, la direcziun e dimensiun dallas lingias privatas, la posizion dil dumbrader d'aua sco otras eventualas disposiziuns da baghegiar.

² Ils cuosts per l'erecziun, il manteniment e schubergiar ils implonts privats d'aua e canallisaziun ein diltuttafatg causa dils proprietaris.

³ Il dretg da traversar cun conducts per lingias privatas sedreza suenter art. 691 CCS.

**Lubientscha
exepziunala****Art. 7**

¹ En cass da relaziuns extraordinarias e nua che las determinaziuns dil regulativ muntassen ina direzia disproporzionala, sa la suprastonza conceder singulas exepziuns dallas prescripziuns, sch'igl interess public vegn cheutras buca donnegiaus.

² Lubientschas exepziunalas san vegnir colligiadas cun condiziuns e servituts declaradas terminontas ni revocablas (revers). Servituts e revers ein da menziunar el cudisch funsil sin cuost dil retschevider dalla lubientscha.

³ Ina lubientscha exepziunala concedida ei da revocar aschigleiti che las premissas da sia cumpartgida ein curdadas naven.

II. COLLIGIAMENT DA SCHISCHOMS

A. OBLIGAZIUN DA COLLIGIAMENT

Obligaziun da colligiament

Art. 8

¹ Cumpriu quei che tangescha il project da canalisaziun ed acquaduct ein tuttas deflusius sco era baghetgs ed implonts che basegnan aua da colligiar als concucts publics.

² Baghetgs existents ordeifer il project general ein da colligiar aschilunsch che lur colligaziun allas reits publicas ei cunvegagenta ed comportabla.

³ Baghetgs novs ein da colligiar als conducts publics ensemmen cun lur erecziun. Per baghetgs existents decida la suprastanza il mument dalla colligaziun. En quei mument sto il possessur pertucont sez sclauder sin moda cumpetenta e sin ses agens cuosts ses implonts privats.

Dispensa dall'obligaziuon da colligiament

a) per implonts privats existents

Art. 9

¹ La vischernaunca sa dispensar proprietaris dalla colligaziun agl acquaduct communal, ils quals possedan in agen acquaduct cun sufizienta aua schubra senza menda cun sufizient'aua per stizar e diever.

² Schischoms ordeifer las zonas da baghegiar, che schain ella vischinanza da canalisaziuns san vegnir dispensai dalla colligaziun vid la canalisaziun communal, sehe la dismessa dall'aua piarsa succeda gia sin moda tecnic-, higenic- e legalmein irreproschabla. Spezialmein drova la colligaziun da menaschis purils e da horticultura bucca succeder, sche las auas tschuffas vegnan retenidas en grondas puschineras serradas giu sin tutt mauns, che laian bucca dar atras l'aua, senza surora, e che vegnan svidadas periodicamein per diever agricol.

³ La dispensa da colligiaziun vid la canalisaziun da vischnaunca astga vegnir dada mo cun consentiment digl ufffezi cantunal per schurmetg dallas auas.

b) per implorts privats novs

Art. 10

¹ En cass che la colligiaziun d'in schischom vid igl acquaduct communal ei aunc bucca pusseivla, sa la suprastonza lubir ad interim l'erecziun d'implorts privats per agen basegns. La lubientscha ei puspei da revocar aschigleiti che la colligiaziun agl acquaduct communal astga vegnir pretendida dal proprietari.

²

³ Implorts da serenera privats san vegnir lubi dalla suprastonza eccepziunaimein sin damonda e cun consentiment digl uffeci cantunal per schurmetg dallas auas, sche quels surveschan momentan ni permanent agi interess d'ina deflusiu irreproschabla e las prescripziuns cantunalas e federalas vegnan observadas.

B. COLLIGIAMENT

Erecziun dalla colligiaziun

Art. 11

¹ La suprastonza decida il liug dalla colligiaziun, la direcziun dalla lingia al conduct communal, la dimensiu ed il material dalla lingia sco la pendenza. Ella decida il liug e l'erecziun da sclusaduirs, foss da controlla ed implorts spezials. Per colligiaziuns vid conducts publics ei d'impunder tocs da fuorma T e sclusaduirs da casa. La colligiaziun entras furar il bischel ei buca lubiu.

² La suprastonza sa pretender colligiaziuns communablas. Ella sa cunzun sfurzar ils possessurs da lingias existentes da lubir ad auters possessurs da terren il cundiever dalla lingia encunter ina indemnizaziun comensurada. La colligiaziun sto il petent schar erregier. Colligiaziuns vid ils conducts d'aua publics astgan vegni fatgs mo da installaturs concessionai dalla suprastonza.

Installaziuns**Art. 12**

¹ Colligaziuns-casa dil provediment d'aua, lingias da deflusun en casa ed installaziuns egl intern dil baghetg, cumpriu reparaturas vid quels implorts, astgan vegnir fatgs mo da glieud cumpetenta che s'obligeschon da far da tut temps reparturas en vischnaunca.

Cuosts dalla colligaziun**Art. 13**

¹ Ils cuosts dalla colligaziun cumpriu dils implorts tecnics ch'ein nezessaris per unir las lingias privatas cun las publicas ei caussa dil petent. Colligaziuns preparadas dalla vischnaunca vegnan mess a quen al petent ensemens cun la lubientscha da colligiar.

² Sche la colligaziun survescha a plirs possessurs da schischom, ston tals purtar ils cuosts ensemens. San els buca secunvegnir per la partizun dils cuosts, sche decida la suprastanza la cunpart dils cuosts per mintga possessur da schischom.

³ Sch'in proprietari da schischom ha lubiu il cundiever dalla lingia existenta, sch'eit il possessur da pli tard obligaus da prestar in importo per ils cuosts da baghegar al possessur dalla lingia el mument dalla colligaziun. San ils possessurs da schischom buca secunvegnir sur dalla contribuziun, vegin quella fixada dalla suprastanza.

C. MANTENIMENT**Manteniment e controlla dils implorts****Art. 14**

¹ Tuts implorts da provediment d'aua e da deflusun d'auas piarsas dalla vischnaunca e privats ein da mantener constantamein en bien uorden. Donns vid implorts privats ein d'annunziar imediat alla vischnaunca. La suprastanza lai intercurir periodicamein ils implorts publics e privats. Las personas incaricadas cun la controlla han da tut temps liber pass als implorts.

Rugalada da munconzas**Art. 15**

¹ Munconzas constatadas vid implorts publics lai la suprastonza rugalar imediat.

² Donns vid implorts privats ein da rugalar senza retard e sin agen cuost dal possessur sez ni sin ordinaziun dalla suprastonza.

³ Percass ch'in proprietari da schischom satisfa buca allas ordinaziuns ni sche l'intervenziun dalla vischnaunca en in cass urgent ei buca d'untgir ora, sa la suprastonza schar rugalar il donn sin cuost dil possessur, il qual sto vegnir orientaus imediat giudlunder,e quei en scret.

Responsabladad**Art. 16**

¹ Ils possesurs da schischom colligaus ein responsabels per donns, ils quals seresultan ord negligentscha dil manteniment e survigilonza ni entras passivitat enten rugalar munconzas vid igl implort dalla vischnaunca ni da tiarzas persunas. Els ein era responsabels per donns che succedan en consequenza d'ina colligaziun ni utilisaziun munglusa dallas lingias privatas.

² Resalvada stat la respondabladad per donns vid implorts privats che la vischnaunca ha caschunau.

III. PROVEDIMENT D'AUA EN SPEZIAL

A. EN GENERAL

Cau da fontauna; **Art. 17**

legier giu ils dumbraders¹ La radunonza elegia mintgamai per dus onns il cau da fontaunas e siu substitut.

² Quels han ensemmen cul schef d'auas e cun la suprastanza da survigilar e mantener igl aquaduct.

³ La suprastanza numna ina persuna per leger giu ils dumbraders d'aus.

B. RETRATGA D'AUA

Dretg da retratga, **Art. 18**

obligaziun d'annunziar l'interrupziun¹ La vischernaunca furnescha en principi per schischom en la zona da baghetg aua da qualitat usitada ed en rama d'in diever normal.

² La furniziun d'aua per intets da mistregns ed industrials drova ina lubentscha dalla suprastanza. Caschuneschan ils implorts pertucconts cuosts specials per extensiuns digl aquaduct, sa la lubentscha vegnir fatga dependenta da contribuziuns commensuradas entras il petent.

³

⁴ La furniziun d'aua sedrezza suenter la habilitad da prestaziun digl aquaduct communal. Ina pressiun constanta sa buc vegnir garantida. Restrenschidas dalla furniziun d'aua caschunada en cass da munconza d'aua, da disturbi da menaschi, da barschament e d'autras raschuns sufficientas sto igl abonent acceptar senza pretender indeminsaziun.

⁵ Interrupziuns da furniziun d'aua enconuschenas gia ordavon sto la suprastanza far enconnuschen al pertuccont a dretg temps.

Bloccada dall'aua Art. 19

¹ La suprastonza sa ordinar ina bloccada dall'aua en suandonts cass:

- a) tier retratga d'aua illegala
- b) sch'igl abonent d'aua ei en retard culs pagaments culponts pli che 6 meins
- c) sche las lingias da colligazitun ni installaziuns en casa ein bucca eregidias ni mantenidas tenor prescripziun.

² Suenter haver giu endament culs possessurs ei la suprastonza competenta da svidar implorts communals e privats che surveschan a casas bucca habitadas duront il temps da periodas freidas.

Exclusiun dalla responsabladad**Art. 20**

¹ La vischnaunca surpren neginas obligaziuns da furnir nuninterrutamein aua als abonents ed ei buca responsabla per interrupziuns temporaras ni sminuaziun dalla furnizun d'aua ni dalla qualitat d'aua senza pregiudeci dalla qualitat sco aua da beiber.

Snegar la lubientscha da baghegiar**Art. 21**

¹ Aschilunsch ed aschiditg che la vischnaunca ei buca el cass da segirar il provediment d'aua da baghetgs novs, sa ella snegar la lubientscha da baghegiar.

C. PRESCRIPZIUNS TECNICAS**Erecziun d'implorts d'acquaduct****Art. 22**

¹ Tuts implorts d'acquaduct ein d'eregier tenor las reglas dall'enconischentscha da baghegiar.

² Las prescripziuns tecnicas da quei regulativ ein d'obsevar.

³ Schilunsch ch'ej maunca prescripziuns spezialas, fixescha la suprastonza ella procedura da lubientscha da

bagheggiar las necessarias ordinaziuns, nua ch'ella setegn schi lunsch sco pusseivel vid las lingias directivas, las tesas directivas e recomondaziuns dall'uniuon federala da spezialists da gas e d'aua (SVGW) e dall'uniuon federala d'inschegniers ed architects (SIA).

Relaziuns da pressiun e da sperdita d'aua

Art. 23

¹ Ei la pressiun egl acquaduct memia gronda, sto igl abonent schar installar sin agen cuost in ventil da reducziun da pressiun nua che la lingia entra el baghetg.

² Per donns caschunai entras cunterfar a quellas prescripcziuns ha il proprietari dil baghetg da star buns persuls.

³ Tonscha la pressiun d'igl acquaduct buca ad in abonent d'aua, sche sa el cun il consentiment dall'instanza da bagheggiar prender las mesiras adequatas per in alzament dalla pressiun sin agen cuost.

⁴ Ils abonents d'aua ein obligai d'anunziar imediat alla vischnaunca sperditas d'aua constatadas.

Lingias d'aua

Art. 24

¹ Cun la colligiaziun agl acquaduct communal ei da bagheggiar en in sclusaduir e proveder tal cun ina tabla da sclusaduir.

² Lingias d'aua ston vegnir cuvretgas silmeins in meter aul e menadas en casa senza pusseivladad da schelar en. Las lingias ston scher silmeins 20 cm en material fin. Sche differentas lingias vegnan menadas el medem foss, ei d'observar ina distanza horizontala da pli pauc 40 cm. Per tuttas lingias d'aua astga vegnir duvrau mo material d'emprema classa, il qual corispunda alla pressiun digl acquaduct, che po resister als stauschs da pressiun usitai e che garantescha in cuozi normal digl implont. Bischels buca galvanisai ein scumandai. Lingias da materia artifiziala astgan vegnir lubidas mo eccepzionalmein. Tier tala applicaziun eis ei d'orientar l'ovra electrica.

Dumbraders d'aua Art. 25**a) Obligaziun**

¹ En tuts ils baghetgs ch'ein colligai cul acquaduct public ni culla canalisaziun communal sto veginr installau dumbraders d'aua.

² Baghetgs d'economia agricola ein dispensai dil dumbrader d'aua per installaziuns da buentar e talas en nuegl.

³ Ils dumbraders d'aua vegnan furni dalla vischnaunca e restan en siu possess.

⁴ Il dumbrader d'aua ei d'installar en in liug libers da scheltira, tgunsch da contonscher e direct sper l'entrada dalla lingia en casa. Il passadi leutier ei da tener libers, sinaquei che las controllas periodicas ed eventualas midadas dalla construcziun ed il leger giu sappien succeder senza impediments.

⁵ Retrer aua ord la lingia avon il dumbrader ei scumandau.

b) revisiun**Art. 26**

¹ Revisiuns dils dumbraders d'aua ei caussa dalla vischnaunca.

² Donns che succedan tras negligentscha dil privat, cumpriu schelar en, ein caussa dil proprietari dalla casa.

³ Recloma il consumader d'aua pervia dalla dumbraziun, sto il dumbrader vegnor controllaus. Seresulta ei che tal funcziunescha endretg, sto il privat supreender ils cuosts pertucconts. Svaris da +/5 % ein da tolerar d'omisduas varts.

Controlla dils implorts d'aua**Art. 27**

¹ Avon che cuvierer ein tuts implorts d'aua da schar colaudar e miserar en tras la suprastonza.

D. HIDRANTS

Hidrants

Art. 28

¹ La vischernaunca mantegn en ses reservuars ina reserva d'aua e mantegn ed erégia ina reit da hidrants.

² Ils hidrants astgan vegnir duvrai mo dil corp da pumpiers ni per auters intents publics.

³ La suprastonza sa lubir eccepziunalmein e temporarmein il diever dils hidrants per basegns privats encounter in'indemnisaziun comensurada. Cun la lubientscha ein da colligiar las condiziuns nezessarias.

⁴ Ils hidrants ein da mantegner accessibels da tut temps. Specialmein il parcar pli datier che 2 meters d'in hidrant ni il deponer rauba blocconta avon ed entuorn in hidrant ein scumandai e vegnan castigai tenor zefra 220 digl uorden da multas disciplinaras federal (741.031) ni tenor art. 63 da quella lescha.¹

⁵ En cass da barschament e duront exercecis da pumpiers ei l'aua necessaria ord implorts privats da dar giu senza indemnisiun.

E. FONTAUNAS PUBLICAS

Fontaunas publicas

Art. 29

¹ Sco fontaunas publicas valan talas che ein erégidas dalla vischernaunca e che vegnan survidas cun aua communal. Il cau da fontaunas procurescha che tuttas fontaunas publicas ein da tut temps promptas pil diever e ch'ellas vegnan schubergiadas periodicamein. En cass da munconza d'aua sa la suprastonza sminuir ni serar giu l'aua en las fontaunas publicas.

¹ Aschuntau tenor decisiun dalla radunanza communalala dils 13.06.2013

F. PROVEDIMENT D'AUA PRIVAT

**Provediment
d'aua privat**

Art. 30

¹ Acquaducts privats astgan vegnir lubi mo sche la furnizun cun aua da qualitat usitada e las lubientschas cantunalas nezessarias schaian avon maun.

IV. DISMESSA D'AUA TSCHUFFA EN SPEZIAL

A. SORT DALLAS AUAS TSCHUFFAS E DEFLESIUN

**Definiziun dallas
auas piarsas**

Art. 31

¹ Sut auas piarsas el senn da quest regulativ ei da capir tuttas auas duvradas e buca duvradas che deflueschan d'in schischom e dils implonts eregi sin tal.

**Restricziun dalla
utilisaziun**

Art. 32

¹ L'aua piarsa (tschuffa) che vegn menada ella reit dalla canalisaziun sto esser aschia, ch'ella fa buca donn allas parts dils implonts dalla canalisaziun e serenera, ni a lur menaschi, manteniment e schubergiada, ni pericletescha la veta da tiers e plontas en l'aua dil prefluent.

² Enten dar la lubientscha da colligiazun ein d'obsevar las prescripziuns dalla lescha federala e cantunala da schurmetg dallas auas, en spezial dall'ordinaziun federala per las lingias da diflussiun (SH 814.225.21).

³ Expressivmein ei scumandau da menar direct- ni indirectamein ella canalisaziun suondontas materias:

a) gas e vapurs

b) materias tussegadas, hablas da piglar fiug ni d'explodir e materias radioactivas

c) materias cun friads molestus

d) puschinis ord tualettes senza derschentada, ord nuegls, lidimêrs, migliacs da compost sco diflussiuns ord silos da Pavel

- e) materias gropas che caschunan stupadas ella canalisaziun, sco sablun, rumians, tschendra, crustas, restonzas da cuschina e da mazlerias, lumpas, deposits ord rimnaders da gilet, da sereneras e zavraders da ieli e grass
- f) materias spessas, buseccas sco bituma, catrama etc.
- g) ielis e gras, emulsiuns da bituma e catrama
- h) liquids cun temperatura sur 60° Celsius sco era pli gronds quantum da liquids cun ina temperatura che efectuescha ella canalisaziun suenter la mischeida ina temperatura da varga 40° Celsius
- i) accids e liquids che cuntegnan alcali en concentrazion nuscheivla (pli che ½ %)

⁴ En cass da dubi decida la suprastonza suenter consultaziun dall'associaziun serenera dalla Foppa e digl uffeci per schurmetg dallas auas. Sch'ina expertisa ei nezessaria per la decisiun, ein ils cuosts da quintar al petent.

Aua jastra

Art. 33

¹ Aua da deflussiun buca tschuffergnada sco aua sfundrada, aua da fontauna sco era aua schubra da diever e per sferdentar ord l'industria e commerci ein da tener ton sco pusseivel separada dall'aua tschuffa ella canalisaziun e da manar direct en auas aviartas ni en lingias d'auas jastras.

² Auas da tetgs ein era da menar ton sco pusseivel en auas aviartas.

³ La suprastonza sa lubir da sfundrar auas jastras sche las relaziuns da terren lubeschan ei e sche negins disavantatgs neschan ordlunder. Resalvai restan ils dretgs da tiaras persunas.

Auas d'industria e Art. 34**commerzi**

¹ Aua tschuffa ord menaschis commercials ed industrials vegn mo prida si ella canalisaziun cun serenera da rimnada colligiada, e sch'ella ei tractada ordavon suficientamein ed ei buca nuscheivla als implonts dalla canalisaziun, ed en spezial per ils implonts dalla serenera.

² Il project per igl implant dil tractament da quellas auas tschuffas ei d'inoltrar alla suprastonza ensemens cun la damonda da colligazion. Sch'igl ei nezessari sa la vischnaunca schar giudicar in um neutral dil fatg sur digl implant, e quei sin cuost dil patent.

Sistem da deflussiun**Art. 35**

¹ L'aua piarsa ei da menar giu el sistem zavrau. Resalvau ei la schubergiada prematura dall'aua piarsa (art. 34).

² Tier baghetgs existents che vegnan colligai cun la canalisaziun communal ein ils implonts singuls da serenera da metter ord funcziun, resalvau zavraders d'ielis minerals ed ils implonts per il tractament prematur d'auas tschuffas da menaschis kommerzials ed industrials.

Modas spezialas dil tractament d'auas tschuffas**Art. 36**

¹ Per baghetgs ed implonts, ils quals san ord raschuns sfurzontas buca vegnir colligai cun la canalisaziun communal, e per auas tschuffas ch'ein buca adatadas per la serenera zentrala, ni che vegnan ord outras raschuns buca en damonda, ei l'aua tschuffa da tractar tenor las prescripcziuns digl uffezi cantunal per schurmetg dallas auas.

² La suprastonza dispona dallas ordinaziuns nezessarias ella prozedura dalla lubientscha da baghegiar.

B. PRESCHRIPIZIUNS DA BAGHEGIAR E DA MENASCHI

**Execuziun dils
implonts d'auas
piarsas**

Art. 37

¹ Tuts implonts d'aua piarsa ein d'execuir tenor las reglas renconuschidas dalla enconuschiantscha da baghegiar.

² Las prescripziuns tecnicas da quei regulativ ein d'observar.

³ Schilunsch che prescripziuns spezialas mauncan, dispona la suprastonza las nezessarias ordinaziuns tecnicas en la prozedura dalla lubientscha da baghegiar, nua ch'ella setegn ton sco pusseivel vid las lingias directivas, las tesas directivas ed recumondaziuns dall'uniu federala d'ums dil fatg per auas piarsas (VSA) e dall'uniu federala d'inscheniers ed architects (SIA)

**Conduct dalla
canalisaziun**

Art. 38

¹ L'aua piarsa ei da menar alla canalisaziun sut tiara en bischels serrai e spess, sche pusseivel en lingia grada. Il diameter minimal dil conduct sto esser 12,5 cm. Veggan differentas lingias messas el medem foss, sto la distanza horizontala esser sil pli pauc 40 cm.

² Conducts da canalisaziun el liber son veginr cuvretgs silmeins 1,0 m ault. Va il conduct tras mirs, sedamonda ei disposiziuns adattadas (filadiras, traversadas da plastic). Conducts privats el spazi da vias ston veginr betonai en.

**Ventilaziuns e
siaras encounter
tufians**

Art. 39

¹ Implonts da drenadi ston veginr ventilai sufizientamein. Indrez da ventilar ein da menar egl intern dalla casa tochen sur il tetg ora ed astgan buca sbuccar en tgamins ni tureras da ventilaziun.

² Tuts apparats sanitars ein da ligiar tras siaras encounter tufians vid la canlisaziun casa. En stanzas cun dleflusiu duess era ina presa d'aua esser avon maun.

Zavraders**Art. 40**

¹ Auas tschuffas ord localitads, en las qualas serimnan ielis, gras e materias che peggian fiug ed explodeschan (garaschas, luvratoris da reparaturas, plazs da lavar autos, menaschis d'industria da metals, stabiliments da lavar chemic etc.) astgan veginir menadas en la canalisaziun mo sch'ellas repassen avon zavraders da mineralias.

² En cuschinias grondas da hotels, cantinas, ustrias, spitals etc., sco era en menaschis da fabricaziun da carn ed en tals dalla tecnologia organica eisi da bagheggiar en zavraders da gras corrispondents allas relaziuns localas.

Drenadi da localitads pli profundas, implonts da pumpas, serradas da cuntercatsch**Art. 41**

¹ Ord spazis pli profunds, che san buca veginir drenai cun pendenza naturala, ei l'aua piarsa da spedir ella canalisaziun cun agid da pumpas. Per quei intent eisi d'installar las nezessarias serradas da cuntercatsch.

² Lingias cun pumpas da pressiun ein d'eregir sur l'altezia maximala dil cuntercatsch dil conduct da vias.

³ Il possessur ha da procurar che las pumpas e las serradas da cuntercatsch vegnan tarschanadas e mantenidas en bien stan constantamein. El ei responsabels per ina funcziun irreproschabla dils implonts.

Schubergiar ils implonts da drenadi**Art. 42**

¹ Tuts implonts da drenadi ein adina da mantener en bien stan e tenor basegns da lavar e schubergiar.

² Sereneras singulas ein da svidar e schubergiar tochen sin 20% dil cuntegn silmeins ina gada ad onn. Avon che meter en acziun, suenter mintg'allontanaziun dil gliet e schubergiada sto la serenera veginir emplenida imediat cun auf frestga.

³ Rimnaders da gilet, zavraders da gras ed ielis minerals ein da svidar annualmein. La rauba zavrada ei da dismetter sin moda nunnuscheivla ed astga sut neginas circumstanzas vegnir messa ella canlisaziun ni en auas aviartas ni sutteranas.

V. PROCEDURA DA DAR LUBIENTSCHA

Obligaziun da
lubientscha

Art. 43

¹ Tuttas colligiaziuns vid la reit d'acquaduct e canallsaziun dalla vischnaunca e dall'assoziaziu serenera dalla Foppa, sco era l'erecziun d'implonts da drenadi a acquaducts privats, ni midadas d'implonts privats existents statan sut l'obligaziun da lubientscha.

² Damondas per la lubientscha da colligiazion ni lubientscha per l'erecziun ni midadas d'implonts privats ein d'inoltrar a secret en treis exemplars alla suprastanza.

³ La damonda en secret sto cuntener indicaziuns sur il basegn d'aua, resp. spezia e derivonza dall'aua piarsa. Plinavon ei d'aschunscher in plan da situaziun dil schischom en scala dil plan dil cudisch funsil, ord il qual ei veseivel:

⁴ la numera dalla perzella, la situaziun dalla reit publica e lingias da colligiazion privatas, da foss da controllas, sclusaduirs sco era diameter dils bischeis, material de tals, pendenzas ed eventualas serradas da cuntercatsch e ventilaziuns.

Lubientscha

Art. 44

¹ La suprastanza interquera schebein la damonda corrispunda alla lescha da baghegiar, al regulativ avon maun ed allas prescripziuns dall'assoziaziu serenera dalla Foppa ed allas prescripziuns cantunalas e federalas.

² Schilunsch che l'approbazion d'ina damonda dependa dil consentiment dall'assoziazion serenera dalla Foppa e digl uffeci cantunal per schurmetg dallas auas, sto la suprastanza procurar per quei consentiment avon che dar la lubientscha.

³ Las lavurs da bagheggiar astgan buca entscheiver avon ch'il project ei approbaus. Midadas dils plans approbai astgan daventar mo cun consentiment dalla suprastanza. Il petent sto purtar ellas tenor scala en ils plans approbai ni en plans novs.

Curdada dalla lubientscha

Art. 45

¹ La lubientscha concedida croda ord vigur sch'il petent entscheiva buca enteifer in onn culla execuziun dils implonts lubi.

² Sin damonda fundada sa la suprastanza prolunghir il termin commensuradamein.

Controlla e colaudazion

Art. 46

¹ La finizion dils implonts concedi ei d'annunziar alla suprastanza avon che cuvierer en. Quella lai intercurir ils implonts e dispona sur d'eventualas midadaa en cass da execuziuns contradictoricas alias prescripziuns.

² Il metter en acziun ils implonts ei lubiu mo cun lubientscha dalla suprastanza.

Taxa da lubientscha e responsabladad

Art. 47

¹ Per lubentschas e controllas da colligaziuns sco era d'implonts d'auas piarsas privats incassa la vischnaunca contribuziuns che quarclan ils cuosts. Per fixar las contribuziuns valan las prescripziuns dalla lescha da bagheggiar per contribuziuns per lubentschas. Tras la lubientscha e controlla d'implonts digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas supren la vischnaunca negina responsabladad per la construcziun, material adequat e sigertad dils implorts erigi.

VI. FINANZIAZIUN

A. EN GENERAL

Finanziaziun digl acquaduct e dalla dismessa d'auas piarsas

Art. 48

¹ La vischnaunca quarcla las expensas per l'erecziun, il menaschi e manteniment dils implorts publics digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas cun contribuziuns da colligaziun e cun contribuziuns da gudida.

² Las expensas per igl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas sco era las intradas tras contribuziuns da proprietaris da schischom e gudiders dals implorts communals ein da cudischar dapersei el quen da vischnaunca. In eventual surpli d'intradadas ei d'applicar per intents digl acquaduct e dalla dismessa d'auas piarsas.

Persuna obligada a contribuziuns

Art. 49

¹ Las contribuziuns fixadas el regulativ present ston ilsproprietaris da schischom purtai el cudisch funsil pagar. (proprietaris singuls, da cuminanza e cunproprietaris)

² Quens e disposiziuns ein en principi da termetter als proprietaris da schischom. En relaziuns da cunproprietad e da proprietad complessiva eisi avunda da termetter ad in singul da quels proprietaris, en cass da cuminonzas da proprietaris d'alzadas alla administraziun.

B. CONTRIBUZIUN DA COLLIGAZIUN: EN GENERAL

Taxas da colligaziuns

Art. 50

¹ Per l'erecziun, slargada e midada d'implorts publics digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas incassescha la vischnaunca contribuziuns da colligaziun.

² Obligai a contribuziuns ein baghetgs novs e midadas da baghetgs sco era baghetgs existents che vegnan l'emprema gada colligiai al provediment d'aua communal ni alla canalisaziun.

³ Las contribuziuns fixadas valan sco secumprada dil proprietari da sulom en ils implonts existents publics digl acquaduct e dalla dismessa d'aua piarsa.

⁴ Vegnan novs implonts eregi, ils quals muntan buca mo ina extensiun dalla capacitat, sche sa la vischernauna pretender da tuts proprietaris colligai contribuziuns da colligiazion suplementaras.

Basis da quintar**Art. 51**

¹ Las taxas da colligiazion per igl acquaduct public e la dismessa d'auas piarsas ein da quintar sin fundament dalla valeta nova dall'assiguranza da baghetgs tenor la pli nova schazegiada plus mintgamai ils suplements da carischia.

² S'augmenta la valeta nova dall'assiguranza tras midadas posteriuras dii baghetg per sil pli. pauc 10 % ni dapli, sch'eisi da prestar in pagament suplementar sin gl'entir surpli dalla valeta.

³ Vegg in baghetg destruies entiramein, mo per part ni spazzaus, sch'ein las contribuziuns prestadas pli baul da scuntrar.

⁴ Prestaziuns dils proprietaris tras erecziuns e finanziaziuns anticipadas d'implonts d'avertura dalla secunda etappa vegnan bucca quintadas. Resalvau il restituir pagaments anticipai tenor art. 75 LB.

C. CONTRIBUZIUN DA COLLIGIAZIUN: TARIFFA DALLAS CONTRIBUZIUNS

Contribuziun per colligiaziun aquaduct

Art. 52

¹ La contribuziun unica per colligiar agl acquaduct public fa en procents dalla valeta nova dall'assiguranza ni dil surpli da valeta tenor art. 51 alinea 2 per

- baghetgs d'economia agricola 0.5%
- ulteriurs baghetgs ella zona da baghegiar 2.0%
- ulteriurs baghetgs ord la zona da baghegiar 2.5%

Contribuziun per colligiaziun canalisaziun

Art. 53

¹ La contribuziun unica per colligiar alla canalisaziun cun serenera zentrala fa en procents dalla valeta nova dall'assiguranza da baghetgs ni dil surpli da valeta tenor art. 51 alinea 2 per:

- baghetgs d'economia agricola 0.8%
- ulteriurs baghetgs ella zona da baghegiar 3.0%²
- ulteriurs baghetgs ord la zona da baghegiar 2.5%

Contribuziuns per edifecis spezials

Art. 54

¹ La fixaziun definitiva per contribuziuns da colligiaziun per edifecis spezials tenor art 50, alinea 3 da quest regulativ per cass singuls vegn decidida dalla radunanza communal da cass tier cass.

² Per quintar la contribuziun da talas colligiaziuns vala gl'art. 51 da quest regulativ.

² Midau da 2% sin 3% tenor protocol radunanza da vischernaunca dils 27.11.2000

D. **CONTRIBUZIUN DA COLLIGIAZIUN: INCASSO DALLAS CONTRIBUZIUNS**

Incasso

Art. 55

¹ Las contribuziuns per baghetgs novs e midadas vegnan messas a quen provisoricamein ensemens cun la lubientscha da bagheggiar sin fundament dils quots schazegiai tenor la damonda da bagheggiar. Ellas ein da pagar avon la colligaziu.

² Il quen definitiv suonda suenter l'entrada dil schazetg dalla valeta nova. La differenza denter il quen provisoric e definitiv ei da pagar ni restituir senza tscheins enteifer 60 dis dapi la retschavida dil quen definitiv.

³ La contribuziun da colligaziu per baghetgs existents vegn messa a quen als proprietaris il mument dalla colligaziu sebasond sin il davos schazetg dalla valeta nova.

⁴ La suprastanza sa sin damonda lubir il pagament da colligaziu per baghetgs existents en ratas enteifer 3 onns. Ils imports restai ora ein da tscheinsir sco las empremas hipotecas dalla banca cantunala grischuna. En cass da midada da proprietari, cun exepziun d'jertas, crodan tuttas contribuziuns buca pagadas plus ils tscheins imediat.

Protestas

Art. 56

¹ Protestas encunter las contribuziuns definitivas ein d'inoltrar en secret e motivadas alla suprastanza enteifer 20 dis.

² La suprastanza decida sur las objecziuns fatgas valer e communichescha al protestader l'altezia dalla contribuziun debitonta en ina decisiun contestabla.

Dretg da pegrn

Art. 57

¹ Per tuttas contribuziuns ha la vischernaunca il dretg da pegrn tenor art. 162 LITCCS

E. CONTRIBUZIUNS DA DIEVER

Contribuziuns da diever Art. 58

¹ La vischnaunca fa pagar contribuziuns annualas da diever per igl acquaduct e per la dismessa dallas auas piarsas, las qualas ston garantir sper las expensas ordinarias da menaschi era ils cuosts dalla vischnaunca per il manteniment e renovaziuns dils implorts publics.

² La contribuziun annuala per igl acquaduct ei 0.50 frs. per m³ aua duvrada, sil pli pauc denton 100.- frs per habitaziun.³

³ La contribuziun annuala pil puresser ei 5.- frs per envernonda.⁴

⁴ Per buentaders nuegl senza dumbrader vegn'quintau ina contribuziun da 10.-frs ad onn.

⁵ Per nuegls ed auters cass exepzjuns, ils quals retrain aua senza dumbrader munta la contribuziun 15.- tochen 50.- frs ad onn. La suprastanza fixescha quella da cass tier cass.

⁶ La contribuziun annuala d'utilisaziun per la dismessa d'auas piarsas ei 200% dalla taxa d'aua.

⁷ Per il dumbrader d'aua vegn quintau ina taxa annuala da 10% dil prezi dil dumbrader.

⁸ Per tegias, mises e fontaunas ei da pagar taxas da diever annualas da Frs. 60.-. Quei vala era sch'ils objects ein buc colligai al provediment da vischnaunca.⁵

³ midau da 0.25 frs. / 40 frs sin quellas cefras tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000

⁴ Aschuntau tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000

⁵ Aschuntau tenor conclus dalla radunonza communal dils 16.12.2014

Contribuziuns per diever spezial Art. 59

¹ Per auas da baghegiar vegn quintau pauschal 150.-⁶

Incasso dasas contribuziuns da diever**Art. 60**

¹ Las contribuziuns da diever per igl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas vegnan quintadas periodicamente als proprietaris dils schischoms.

² La contribuziun per aua da baghegiar ei da meter a quen al petent cun la lubientscha da retrer aua.

³ Las contribuziuns ein da pagar enteifer 90 dis dapi la retschevida dil quen da contribuziun.

Protestas**Art. 61**

¹ Protestas encunter ils quens da contribuziuns d'utilisaziun ein d'inoltrar al la suprastanza a secret e motivada enteifer 20 dis.

² La suprastanza examinescha las objecziuns fatgas valer e communichescha al protestader l'altezia dalla contribuziun debitonta en ina decisiun contestabla.

VII. EXECUZIUN E DRETG LEGAL**Execuziun****Art. 62**

¹ La suprastanza vegn incaricada cun l'execuziun dil regulativ present.

² Per execuir ses pensums sa ella trer tier umens competents ni seschar cussegliar.

³ Pensums da pintga impurtonza san vegnir delegai al chef dil fatg da baghegiar ni al cau da fontaunas.

⁶ Midau da 0.05 Frs pro m³ / minimum 50 Frs sin 150 Frs. tenor protocol radunanza da vischernaanca ils 27.11.2000

Cuntraacziuns**Art. 63**

¹ Per acziuns encunter las prescripcziuns da quest regulativ, sco era encunter las proceduras e ordinaziuns relaschadas sebasond sin quel, valan las prescripcziuns dalla lescha da baghegiar.

² Resalvadas restan las prescripcziuns spezialas dil dretg federal e cantunal pervia d'acziuns encunter las prescripcziuns federalas e cantunals per il schurmetg dallas auas.

Mieds legals**Art. 64**

¹ Conclus e disposiziuns dalla suprastanza sin fundament da quest regulativ san vegnir contestai tenor las disposiziuns dalla lescha dalla dertgira administrativa enteifer 20 dis cun recuors tier la dertgira administrativa.

² Conclus e decisiuns contestabels ed obligai da comunicar ston esser suttascrets dil president communal e digl actuar e ston cuntener i'indicaziun dils mieds legals.

³ Encunter ordinaziuns da singuls funcziunaris communals tier l'applicaziun dil regulativ present, sa il pertuccau far protesta tier la suprastanza en scret e motivau enteifer 14 dis.

VIII. DISPOSIZIUNS FINALAS

**Vigur e
determinaziuns
transitoricas**

Art. 65

¹ Quest regulativ va en vigur cull'approbaziun dalla radunanza communal. Cun sia entrada en vigur valan tuttas prescripcziuns cuntradictorias d'avon dalla vischnaunca abrogadas.

² Quei regulativ ei applicabels per tuttas damondas da colligaziun e projects da baghegiar ch'ein aunc buca lubi il mument ch'el va en vigur.

Ediziun approbada dalla Suprastanza communalala ils	-
Ediziun approbada dalla Radunanza communalala ils	16.12.2014
Ediziun approbada dalla Regenza dil cantun GR ils	-